



## СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ГАЦИН ХАН

---



### ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ОПШТИНЕ ГАЦИН ХАН 2025.

- НАЦРТ ПЛАНА -



СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ГАЦИН ХАН

# ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ОПШТИНЕ ГАЦИН ХАН 2025.

НАРУЧИЛАЦ ПЛАНА:  
ОПШТИНА ГАЦИН ХАН

ОБРАЂИВАЧ ПЛАНА:



ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ НИШ

Одговорни планер,

Директор,

Душица ШЕГОВИЋ, дипл.инж.арх.  
лиценца број 100 0179 11

Мр Мирољуб СТАНКОВИЋ, дипл.инж.арх.

---

Гацин Хан, септембар 2021. године

**НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА:**  
**ОПШТИНСКА УПРАВА ОПШТИНЕ ГАЏИН ХАН**

**ИНСТИТУЦИЈА КОЈА РАДИ ПРОСТОРНИ ПЛАН:**  
**ЈП ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ НИШ**

**СТРУЧНИ ТИМ:**

**ОДГОВОРНИ ПЛАНЕР:**

**Душица ШЕГОВИЋ, дипл.инж.арх.**  
(лиценца одговорног планера број 100 0179 11)

**СИНТЕЗА И КООРДИНАЦИЈА:**

**Душица ШЕГОВИЋ, дипл.инж.арх.**  
**Владимир БОГДАНОВИЋ, дипл.инж.грађ.**

**НАМЕНА ПРОСТОРА,  
ГЕОЛОШКИ РЕСУРСИ,  
ЗАШТИТА ПРЕДЕЛА И  
ПРИРОДНИХ ДОБАРА:**

**Душица ШЕГОВИЋ, дипл.инж.арх.**

**САОБРАЋАЈ:**

**Владимир БОГДАНОВИЋ, дипл.инж.грађ.**

**УРЕЂАЈНЕ ОСНОВЕ:**

**Валери СТОИЛКОВ, дипл.инж.грађ.**  
(10-Гркиња, 16-Јагличје, 18-Копривница,  
23-Марина Кутина, 30-Тасковићи, 33-Чагровац)  
**Валентина ЛУЧИЋ, дипл.инж.грађ.**  
(2-Велики Крчимир, 20-Личје, 21-Мали Вртоп,  
22-Мали Крчимир, 27-Равна Дубрава, 28-Семче)  
**Зоран ЖИВИЋ, дипл.инж.арх.**  
(3-Виландрица, 6-Горње Власе, 8-Горњи Барбеш,  
12-Доњи Барбеш, 15-Дукат, 25-Ново Село, 31-Топоница)  
**Јелена ЂОРЂЕВИЋ, дипл.инж.арх.**  
(1-Велики Вртоп, 7-Горње Драговље, 11-Доње Драговље,  
17-Калетинац, 26-Овсињинац, 29-Сопотница, 34-Шебет)  
**Татјана ВАСИЉЕВИЋ, дипл.инж.грађ.**  
(4-Гаре, 9-Горњи Душник, 13-Доњи Душник,  
14-Дуга Пољана, 19-Краставче, 24-Миљковац, 32-Ћелије)

**ГЕОДЕЗИЈА:**

**Зорица ГОЛУБОВИЋ, инж.геод.**

**ТЕХНИЧКА ПОДРШКА:**

**Јасмина РАШИЋ, грађ.тех.**  
**Милена ПЕТРОВИЋ, дипл.инж.арх.**  
**Синиша СТАНКОВИЋ, маш.тех.**  
**Марко ТОМОВИЋ, матурант гимназије**  
**Зоран ПАВЛОВИЋ, ел.тех.**  
**Ирена МАТИЦЕК, правни тех.**

**ДИРЕКТОР,**

**Мр Мирољуб Станковић, дипл.инж.арх.**

## УВОД

Приступа се изради измена и допуна Просторног плана општине Гацин Хан („Службени лист Града Ниша”, број 18/12), (у даљем тексту: Измена и допуна просторног плана), на основу Одлуке о изради измена и допуна просторног плана општине Гацин Хан („Службени лист Града Ниша”, број 63/17).

Непосредни повод и циљ израде Измена и допуна просторног плана представљају: преиспитивање планских решења дефинисаних основним планом у складу са новонасталим потребама уређења и изградње простора; усаглашавање са планском и развојном документацијом вишег реда која је донета у међувремену и усаглашавање са законском регулативом.

Планирање, коришћење, уређење и заштита простора Просторног плана засниваће се на принципима уређења и коришћења простора утврђеним чланом 3. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19, 9/20 и 52/21), Правилнику о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС”, бр. 32/19) и другим законским и подзаконским актима и документима Републике Србије којима се уређује ова област.

Просторни план је усаглашен са Уредбом о категоризацији државних путева ("Службени гласник РС", бр. 105/13, 119/13 и 93/15), Уредбом о проглашењу Специјалног резервата природе „Сува планина” („Службени гласник РС”, број 72/15), Уредбом о режимима заштите („Службени гласник РС”, бр. 31/12), као и Уредбом о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе Сува планина („Службени гласник РС”, број 55/12).

Измене и допуне просторног плана садрже детаљну разраду, као и правила уређења, грађења и коришћења. Овим изменама израђене су уређајне основе за свих 33 насеља на територији општине Гацин Хан, осим насеља Гацин Хан за који постоји урађен план генералне регулације.

Просторни план је заснован на планској, студијској и другој документацији, резултатима досадашњих истраживања и важећим документима у Републици Србији.

По одлуци о изради Измена и допуна просторног плана није обавезна израда Извештаја о стратешкој процени утицаја Измена и допуна просторног плана на животну средину.

### (1)

У Просторном плану општине Гацин Хан, у текстуалном делу, у глави I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА, одељак 1.3. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА И ДРУГИХ РАЗОЈНИХ ДОКУМЕНАТА, став први мења се и гласи:

"Плански документи ширег подручја који представљају основ за израду плана су:

а) Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године ("Службени гласник РС", број 88/10 - у даљем тексту: **ППРС**);

б1) Просторни план подручја инфраструктурног коридора Ниш – граница Републике Македоније („Службени гласник РС”, број 77/02, 127/14, 102/17 - др. уредба)

б2) Просторни план подручја посебне намене Специјалног резервата природе Сува планина („Службени гласник РС”, број 55/12)."

(2)

У Просторном плану општине Гацин Хан, у текстуалном делу, у глави II ПЛАНСКИ ДЕО, одељак 1.1. ОПИС И ОДРЕЂЕЊЕ НАМЕНА ПРОСТОРА, подељак 1.1.5. БИЛАНС ПОВРШИНА, иза табеле 2 додаје се следећа табела:

**Табела 2а. Биланс површина планираних основних намена**

	Пољопривредно земљиште		Шуме и шумско земљиште		Грађевинско земљиште		Водно земљиште		Укупно	
	km <sup>2</sup>	%	km <sup>2</sup>	%	km <sup>2</sup>	%	km <sup>2</sup>	%	km <sup>2</sup>	%
Постојеће	122,83	37,80	175,85	54,15	12,04	3,70	14,04	4,30	324,77	100
Планирано важећим ППО	77,93	24,00	205,90	63,40	26,90	8,28	14,04	4,30	324,77	100
Планирано ИД ППО	90,72	27,93	180,19	55,51	39,82	12,26	14,04	4,30	324,77	100

(3)

У Просторном плану општине Гацин Хан, у текстуалном делу, у глави II ПЛАНСКИ ДЕО, одељак 1.2. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ, КОРИШЋЕЊЕ И РАЗВОЈ ПРИРОДНИХ СИСТЕМА И РЕСУРСА, подељак 1.2.5. ГЕОЛОШКИ РЕСУРСИ, иза текста, додаје се нови текст који гласи:

"На простору који је обухваћен Просторним планом, Министарство рударства и енергетике, Сектор за геологију и рударство је одобрило извођење геолошких истраживања минералних ресурса на једној локацији. На основу службене евиденције катастра експлоатационих поља која се води у Министарству рударства и енергетике утврђено је да на територији коју обухвата Просторни план, постоје четири експлоатациона поља (калцит, бентонитска глина и калцит као карбонатна сировина). На подручју Просторног плана истражене су оверене резерве сировина на три локације (кречњак као ТКК, калцит као карбонатна сировина и бентонит). На простору који је обухваћен предметним планом, Министарство рударства и енергетике, Сектор за геологију и рударство је одобрило извођење геолошких истраживања и експлоатације подземних вода на једној локацији. Наведене локације су приказане на рефералној карти број 1 „Намена простора”."

(4)

У Просторном плану општине Гацин Хан, у текстуалном делу, у глави II ПЛАНСКИ ДЕО, одељак 1.6. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА И ПОВЕЗИВАЊЕ СА РЕГИОНАЛНИМ ИНФРАСТРУКТУРНИМ МРЕЖАМА, подељак 1.6.1. САОБРАЋАЈ И САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА, мења се у целисти и гласи:

„Према концепту развоја мреже јавних путева у Србији (Стратегија развоја железничког, друмског, водног, ваздушног и интермодалног транспорта у Републици Србији од 2008. до 2015. године - „Сл. гласник Републике Србије“ бр. 4/08) главне друмске транспортне осе стратешки важне за Републику Србију (а које се налазе на подручју општине Гацин Хан) усклађене са NLG (Група на високом нивоу за проширење главних трансевропских транспортних оса на суседне државе и регионе) су:

- коридор X (Љубљана – Загреб – Београд – Ниш – Лесковац – Скопље – Солун);

- коридор X – крак X<sub>C</sub> (Ниш – Димитровград – Градина – Софија).

Имајући у виду да се подручје општине Гацин Хан пружа између ова два коридора, планира се изградња потенцијалне деонице државног пута II реда којом би се остварила веза државног пута IIА реда бр. 224 са државним путем IА реда бр. 4 (аутопут Е-80) (Нишавска и Моравска котлина), делимично по траси постојећих некатегорисаних путева.

Потенцијални планирани пут II реда креће од петље "Вета" на аутопуту Е-80 према селу Вета трасом општинског пута, одатле некатегорисаним путем преко реке Драгуша до села Горња Студена, од села Горња Студена до села Доња Студена општинским путем L.18, одакле иде новом трасом северним и западним ободом Суве планине до насеља Прокопова Кутина, одакле иде некатегорисаним путем до Чагровачке реке, потом новом трасом пута северно од насеља Копривница, до прикључка са државним путем IIА реда бр. 224, северно од насеља Марина Кутина, где се наставља на изграђену трасу државног пута IIА реда бр. 225 према насељу Гркиња. Планирана дужина пута износи око 21km, а планирани коридор ширине око 50m (ППППН Специјалног резервата природе Сува планина, "Службени гласник РС", бр. 55/12).

Просторним планом подручја инфраструктурног коридора Ниш - граница Бугарске („Службени гласник РС”, бр. 96/17) предвиђен је положај коридора пруге за возове великих брзина. Овај коридор не пролази кроз подручје општине Гацин Хан, али је значајан у функцији превоза роба и путника за потребе како планског подручја тако и целокупног простора Србије, али и транзита.

Аеродром „Константин Велики“ у Нишу, који се налази у близини планског подручја, даје једну могућност превоза, посебно за туристичке услуге.

### **Друмски саобраћај**

Подручју Просторног плана пресецају три **државна пута II реда** и то:

- део државног пута IIА реда бр. 224 (Нишка Бања-Гацин Хан-Боњинце) у дужини од око 34,5 km,
- део државног пута IIА реда бр. 225 (Гацин Хан-Брестовац-Бојник-Лебане) у дужини од око 17,5 km,
- део државног пута IIБ реда бр. 437 (Горње Драговље-Лесковац) у дужини од око 5,3 km.

Неопходно је да државни путеви II реда, у периоду до 2025. године, претрпе комплетну реконструкцију уз задржавање постојећих траса. На државним путевима II реда предвиђа се поправка елемената трасе у ситуационом и висинском погледу да би елементи ових путева у потпуности били у складу са важећим техничким прописима.

Планира се изградња обилазница (као измештених делова државног пута II реда бр. 224) око насеља Гацин Хан западном страном Кутинске реке (деоница Тасковићи – Марина Кутина) у дужини од око 4,2 км.

Обилазница око насеља Гацин Хан се налази на државном путу II реда бр. 224 између чворова 22401.1 и 22402 (на стационожи 13+810 до 17+992).

**Општински путеви** су најзаступљенији у обухвату Просторног плана, у укупној дужини од око 82km. Мрежа општинских путева планирана је тако да се омогући повезивање свих насеља међусобно, са регионалним правцима као и са центром Општине, насељем Гацин Хан. До 2025. године сви општински путеви (постојећи и планирани) морају бити са савременим коловозом и коригованим елементима пружања.

Ради повезивања насеља међусобно и са центрима вишег реда планирају се нови општински путеви (табела 5).

**Табела 5. Планирани општински путеви на територији општине Гаџин Хан**

<i>п.б р.</i>	<i>Општински пут</i>	<i>Оквирна дужина пута (m)</i>
1	Горњи Барбеш – Доње Власе	6251
2	Виландрица – Гркиња (преко места званог „Цветкова јабука“)	9003
3	Копривница – Јагличје	2203
4	Копривница – Доња Студена	2617
5	Јагличје – Ћелије	3332
6	Ћелије – Горњи Душник	3864
7	Сопотница – Калетинац	2410
8	Мали Крчимир – место звано „Колибе“	8209
9	Горњи Барбеш – Дукат	3611
10	Мокра-Мало Коњско	10300
11	Мало Коњско-Велико Коњско-Колибе-Јечмиште-Бежиште	16520

Функцију кружног туристичког пута имају општински путеви на следећим правцима: Јагличје – Ћелије; Ћелије – Горњи Душник; Сопотница – Калетинац; Мали Крчимир – место звано „Колибе“; Мокра-Мало Коњско; Мало Коњско-Велико Коњско-Колибе-Јечмиште-Бежиште.

#### **Јавни превоз**

Јавни превоз мора, као колективни превоз, добити апсолутну предност и представљати основну алтернативу употреби индивидуалних возила.

Задовољење потражње за превозом мора се обављати и у складу са условима одрживог развоја фаворизовањем јавног превоза у односу на индивидуални, чиме ће се смањити и загађење животне средине.

У циљу уравнотеженог развоја свих насеља на подручју Општине, јавни превоз мора имати карактеристике градског саобраћаја пре свега у погледу фреквенције полазака и међустаничних растојања.

#### **Бициклистички саобраћај**

Коридор источно-европске бициклистичке трансверзале бр. 11 пружаће се кроз Србију од Хоргоша-Сенте-долином Тисе-Зрењанина-Панчева-Ковина-Смедерева-долином Велике и Јужне Мораве ка Македонији и Грчкој. Траса ове бициклистичке стазе налази се у коридору аутопута Е-75.

Веза локалне (општинске) бициклистичке мреже са бициклистичком трансверзалом бр. 11 оствариће се стазом у коридору државног пута II реда бр. 225.”

### **(5)**

У Просторном плану општине Гаџин Хан, у текстуалном делу, у глави II ПЛАНСКИ ДЕО, одељак 1.7.2. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ ПРЕДЕЛА, став други мења се и гласи:

„На подручју просторног плана налази се природно добро Специјални резерват природе „Сува планина“, које ужива I категорију заштите, као заштићено подручје међународног, националног, односно изузетног значаја према Уредби о проглашењу

Специјалног резервата природе „Сува планина” („Службени гласник РС”, број 72/15). Површине је 18116,69ha.

Сува планина се налази у источној Србији, у југозападном делу Карпато-балканског планинског система, а административно припада општинама Нишка Бања, Гаџин Хан и Бела Паланка.

Специјални резерват природе „Сува планина” поверен је на управљање Јавном предузећу „Србијашуме”.

Сува планина је масив са изузетним појавама и облицима крашког рељефа и ризница седимената различите старости богатих фосилном флором и фауном. До сада је на Сувој планини забележено присуство 1261 биљне врсте, што чини трећину целокупне српске флоре. Међу њима, значајан број врста је реликтне старости и ендемичног карактера. Најистакнутији представници флоре су Панчићева кандилка (*Aquilegia racicicii*) и српска ружа (*Rosa serbica*), локални ендемити ове планине. Суву планину карактерише и изражен вегетацијски диверзитет. Присутни су храстов, буков и четинарски шумски појас завршно са бором кривуљем (*Pinus mugo*), а унутар њих и бројне заједнице ливада, пашњака, стена, сипара и камењара.

Бројне екосистеме насељава разноврсна фауна. До сада је проучено 259 врста инсеката, 80 дневних лептира, 14 врста водоземаца и гмизаваца, 13 врста риба, 139 врста птица и 25 врста сисара. Суву планину настањују велики мрмољак (*Triturus cristatus*), шумска корњача (*Testudo hermanni*), поскок (*Vipera ammodytes*), сури опрао (*Aquila chrysaetos*), снежна волухарица (*Chionomys nivalis*), вук (*Canis lupus*), срна (*Capreolus capreolus*) и дивља свиња (*Sus scrofa*) и многе друге међународно значајне врсте.

Традиционални начин бављења сточарством, виноградарством и воћарством, као и многобројни карактеристични етно - објекти с краја XIX века, вредно су и препознатљиво културно наслеђе заштићеног подручја.

На подручју Специјалног резервата природе „Сува планина”, утврђују се режими заштите I, II и III степена.

Режим заштите I степена - строга заштита (848ha20a95m<sup>2</sup>, односно 4,68% подручја), успоставља се на делу подручја са изворним, неизмењеним или мало измењеним екосистемима великог научног и практичног значаја. Овај простор се протеже од врха Мосор, преко врха Соколов камен, врха Трем, Точила и Смрдана све до Ржанца и Дивне горице. Обухвата и литице испод ових врхова на северној страни планине.

Режим заштите II степена - активна заштита (2.194ha54a37m<sup>2</sup>, односно 12,11% подручја) се успоставља на делу подручја са делимично измењеним екосистемима великог научног и практичног значаја. То су простори Валошја и сам врх Големо Стражиште и издвојени простор Рубовац - Церје (Ребрине).

Режим заштите III степена - активна заштита и могућност одрживог коришћења (15073ha93a65m<sup>2</sup>, односно 83,21% подручја) се успоставља на делу подручја са делимично измењеним и/или измењеним екосистемима од научног и практичног значаја, и захвата целокупан простор у границама заштите, а који нису под другим режимима заштите.

***Просторни план подручја посебне намене Специјалног резервата природе Сува планина („Службени гласник РС”, број 55/12) - извод***

Режим заштите I степена – строга заштита, успоставља се на делу подручја са изворним, неизмењеним или мало измењеним екосистемима великог научног и практичног значаја. Овај простор се протеже од врха „Мосор”, преко врха „Соколов



камен”, врха „Трем”, „Точила” и „Смрдана” све до „Ржанца” и „Дивне горице”, као и литице испод ових врхова на северној страни планине.

Режим заштите II степена – заштита се успоставља на делу подручја са делимично измењеним екосистемима великог научног и практичног значаја. То су простори „Валожја” и сам врх „Големо Стражиште” и издвојени простор „Литица”.

Режим заштите III степена – заштита се успоставља на делу подручја са делимично измењеним и/или измењеним екосистемима од научног и практичног значаја, и захвата целокупан простор у границама заштите, а који нису под другим режимима заштите.

Поред наведеног, заштита природних вредности планског подручја оствариће се и спровођењем режима заштите:

- I степена (строга заштита), укупне површине од 954,25ha или 4,47% заштићеног подручја,

- II степена (активна заштита), укупне површине од 2041,75ha или 9,56% заштићеног подручја, и

- III степена (активна заштита и могућност одрживог коришћења), укупне површине од 18358ha или 85,97% заштићеног подручја.

Режим заштите I степена (строга заштита), спроводиће се на делу заштићеног подручја са изворним, неизмењеним или мало измењеним екосистемима великог научног и практичног значаја. Овај простор се протеже од врха „Мосор”, преко врха „Соколов камен”, врха „Трем”, „Точила” и „Смрдана” све до „Ржанца” и „Дивне горице”, као и литице испод ових врхова на северној страни планине. У овом режиму забрањује се коришћење природних ресурса и изградња објеката, а радови и активности ограничавају на научна истраживања и праћења природних процеса, контролисане посете у образовне, рекреативне и општекултурне сврхе.

Режим заштите II степена, спроводиће се на делу заштићеног подручја са делимично измењеним екосистемима великог научног и практичног значаја. То су простори „Валожја” и сам врх „Големо Стражиште” и издвојени простор „Литица”. У овом режиму заштите утврђује се ограничено и строго контролисано коришћење природних богатстава, док се активности у простору могу вршити у мери која омогућава унапређење стања и презентацију природног добра без последица по његове примарне вредности.

Режим заштите III степена, спроводиће се на делу заштићеног подручја са делимично измењеним и/или измењеним екосистемима од научног и практичног значаја, и захвата целокупан простор у границама заштите, а који нису под другим режимима заштите.

На подручју Специјалног резервата природе „Сува планина”, као континуалног природног добра у смислу заштите, одржавања, уређивања и развоја природног добра:

(1) забрањује се:

- изградња индустријских, инфраструктурних, хидротехничких и других објеката привредне делатности, чији рад и постојање могу изазвати неповољне промене квалитета земљишта, вода, ваздуха, живог света, лепоте предела, културних добара и њихове околине, осим оних који су већ у изградњи;

- промена намена површина, а посебно пољопривредних површина изузев промена које проистичу из планских докумената;

- изградња викенд-објеката;

- изградња стамбених, економских помоћних објеката пољопривредних домаћинстава изван постојећих грађевинских подручја;

- површинска експлоатација минералних и неминералних сировина;

- формирање примарних и секундарних јаловина, пепелишта, депонија комуналног и другог отпада и вишкова земље са откопа на заштићеном подручју;
- вршење било каквих радова на просторима који су означени као геонаслеђе уколико они нису у функцији њиховог уређења;
- узимање фосилоносних материјала са геолошких профила, изузев у научне сврхе;
- преоравање земљишта, крчење шума и обављање других радњи на местима и на начин који могу изазвати процесе јаке и експезивне водне ерозије и неповољне промене предела;
- складиштење, одлагање и бацање комуналног отпада и отпадних материјала свих врста ван места одређених за ту намену, као и нерегулисано формирање мрциништа;
- руковање отровним хемијским материјама, нафтним дериватима и другим опасним материјама на отвореном простору;
- просецање било које нове јавне саобраћајнице, уколико није утврђена важећим просторним или урбанистичким планом, или гранским основама које су усаглашене са режимима и мерама заштите подручја;
- неконтролисано сакупљање и стављање у промет врста чији се промет и коришћење контролишу;
- неконтролисани лов;
- сакупљање, оштећивање и уништавање појединачних примерака дивљих заштићених и угрожених врста биљака и животиња заштићених као природне реткости, као и њихових станишта;
- крчење шума и чиста сеча у природним састојинама, осим у случајевима унапређења постојећег стања шума;
- кресање лисника и прекомерно коришћење дрвне масе у односу на циљеве и принципе газдовања шумама;
- насељавање врста животиња страних за природни живи свет овог подручја, у слободном простору;
- разградња и други видови уништавања објеката који по архитектонско-грађевинским одликама и времену настанка и намени представљају споменике народног грађитељства;
- обављање било каквих радова на непокретним културним добрима и добрима под претходном заштитом без претходно прибављених услова и сагласности надлежне службе за заштиту споменика културе;

(2) дозвољава се:

- за пољопривредну делатност: развијање пољопривредне производње која неће стварати нежељене утицаје на животну средину у зони II и III режима заштите, а првенствено се мисли на сточарство које би било строго контролисано и оптимизовано у односу на оптерећење животне средине; одржива производња здравих и квалитетних намирница; очување биолошке разноврсности у датом агроекосистему; дугорочна заштита и одржавање плодности земљишта, користећи се превентивним агротехничким мерама; употреба одговарајуће технологије у циљу добијања здравих и квалитетних производа, у складу са биолошким законима у постојећем агроекосистему; контролисана комерцијализација и интензивирање пољопривредне производње, строго у складу са критеријумима и захтевима еколошко-просторне заштите; коришћење природних, пашњачких и ливадских површина за испашу и косидбу;
- за послове шумарства: унапређење стања високих шума кроз правилну примену природне обнове и благовремено и планско извођење мера неге и обнове шума, уз одговарајуће повећање дрвне залихе по ha, као и текућег запремског прираста;

пошумљавање аутохтоним врстама; интензивна конверзија постојећих састојина у изданаčким шумама и њихово превођење у високи узгојни облик. На местима где је то могуће треба ићи пре свега на реституцију, док супституцију врста треба избегавати, уз што чешће коришћење аутохтоних врста са овог подручја;

– за ловство: усаглашавање ловне активности са важећим прописима; подизање хранилишта, депоновањем остатака угинулих или одстрелених ловних животиња или довођењем отпадака са кланица из околних места (Нишка бања, Гацин Хан, Бела Паланка и Бабушница); успостављање ловостаја у дужем временском периоду од законом предвиђеног за одређене врсте (зец и дивља мачка).

За геолошке послове: извођење истражних геолошких радова којима се не утиче на промену морфологије природног добра или његових делова или оних делова за које се утврди да немају штетних последица по поједине врсте или станишта распрострањених биљних и животињских врста; истражни радови ради утврђивања карактеристика и распрострањености рудних лежишта уз претходно прибављене услове заштите природе; контролисано коришћење неметаличних сировина – везаних, полувезаних и невезаних стена, и камених агрегата, под посебним условима и то првенствено за потребе стараоца и локалног становништва у циљу афирмације традиционалних делатности (кречарење) уколико локалитет са којег се сировина узима не представља геонаслеђе или поседује друге природне вредности. За добијање потребне енергије при кречарењу, као енергент може се користити искључиво дрво, са за то одређене локације (III степен и ван СРП); дозвољава се, изузетно подземна експлоатација минералних сировина у ободним деловима заштићеног подручја (III степен), искључиво за сировине за које се утврди да се по квалитету издвајају и да појаве и лежишта сировина сличних особина нису детерминисана у другим деловима Републике, под посебним условима Завода за заштиту природе Србије; извођење радова на обележавању уређењу и презентацији објеката геонаслеђа.

На подручју Специјалног резервата природе Сува планина установљавају се режими заштите I, II и III степена.

#### Режим заштите I степена

На подручју Специјалног резервата природе Сува планина, у режиму заштите I степена површине 954,25ha (4,47%), забрањује се коришћење природних богатстава и искључују сви други облици коришћења простора и активности изузев:

– оних које би спречиле деградацију и нестанак развијених екосистема;  
– научних истраживања, контролисане едукације и ограниченог коришћења постојећих службених путева.

Зона режима заштите I степена на подручју специјалног резервата природе састоји се из три засебне целине, „Мосор“, „Соколов камен – Трем – Смрдан“ и „Дивна горица“. На простору под режимом заштите I степена као посебно значајне, природне вредности истичу се:

– најнижа доња граница алпске флоре и вегетације у Србији, на око 1400mнв, са карактеристичним врстама *Dryas octopetala*, *Androsace villosa*, *Gentiana verna* и друге;

– шума Српске смрчеве шуме – *Picetum excelsae serbicum* Greb., која се овде простире на надморској висини од 1650–1800mнв;

– шума кривуља – *Pinetum mugii*, која се овде простире на надморској висини од 1400–1800mнв;

– међу фауном птица бела кања, сури орао, орао змијар, риђи мишар, краткопрсти кобац, сиви соко;

– од 25 врста фауне сисара, посебно се истичу снежна волухарица, велики сиви пух, дивља мачка.

### Режим заштите II степена

У режиму заштите II степена, површине 2041,75ha (9,56%), утврђује се ограничено и строго контролисано коришћење природних богатстава док се активности у простору могу вршити у мери која омогућава унапређење стања и презентацију природног добра без последица по његове примарне вредности. На подручју режима заштите II степена, осим забрана дефинисаних за цело заштићено подручје забрањује се:

- просецање нових путева, осим за потребе брдско-планинских насеобина;
- експлоатација минералних сировина, укључујући и привремена позајмишта;
- каптирање извора, укључујући и регулацију водотока;
- преоравање природних ливада и пашњака;
- садња, засејавање и насељавање врста биљака страних за природни живи свет овог подручја, осим за потребе спречавања ерозије и клизишта;
- узнемиравање птица у репродуктивном периоду;
- сакупљање и коришћење свих заштићених дивљих биљних и животињских врста;
- лов, осим за потребе одржавања здравственог стања и бројности популација дивљачи и планских активности лова предвиђених ловним основама у постојећим ловиштима;

– извођење радова на сечи шумског комплекса осим узгојно-санитарних радова.

Зона режима заштите II степена на подручју Специјалног резервата природе Сува планина састоји се из две засебне целине Валоже и Рубовац – Церје (Ребрине). Као посебно значајне, природне вредности на простору под режимом заштите II степена издвајају се:

- високопланински (нивациони) крас Валожа који обухвата и део нивационог краса североисточно од литице (1683m), Сува планина, и представља геонаслеђе балканског нивоа вредности;
- на подручју Валожа карактеристична високопланинска пашњачка вегетација у којој је забележен већи број ендемичних, ретких и угрожених биљних врста: *Scutellaria alpina*, *Linum extraaxillare* (карпатски лан), *Lilium јапкае* (Јанкеов љиљан), *Gentiana lutea* (жута линцура), *Hypericum linarioides* (усколисни кантарион) и друге. За већину ових врста Сува планина представља једини познати локалитет у флори Србије;
- шума предпланинске букове шуме – *Piceto fagetum subalpinum* Jov., која се овде простире на надморској висини од 1400–1700mнв;
- међу фауном птица ушата шева (*Eremophila alpestris*), планински попић (*Prunella collaris*), дрозд камењар (*Monticola saxatilis*), бонелијев звиждак (*Phylloscopus bonelli*), мала мухарица (*Ficedula parva*), пузгавац (*Tichodroma muraria*), жутокљуна галица (*Pyrhcorax graculus*).

### Режим заштите III степена

Зона заштите III степена површине 18358ha (85,97%) дефинисана је границама које истовремено представљају и границе Специјалног резервата природе Сува планина, изузимајући зоне заштите I и II степена. На подручју режима заштите III степена прописују се забране које се односе на целокупно подручје Специјалног резервата природе.

У режиму III степена заштите природе дозвољава се:

- изградња објеката који су у функцији презентације природног добра: визиторски центар, улазни пункт, образовни пункт;
- изградња саобраћајне и друге инфраструктуре предвиђене Просторним планом;
- изградња и уређење у оквиру грађевинских подручја туристичких локалитета: Скијалишта Бојанине воде, Влашке пољане, Спортско-рекреативног центра Дивљана, туристичког комплекса у КО Горњи Душник;

– изградња стамбених и пратећих објеката у оквиру грађевинских подручја сеоских насеља под условима из поглавља 4.2.4. Правила грађења на грађевинском земљишту – А) Правила грађења стамбених објеката;

– изградња смештајних објеката у руралном туризму у оквиру грађевинских подручја свих насеља на подручју III зоне заштите, под условима из поглавља 4.2.4. Правила грађења на грађевинском земљишту – В) Правила грађења објеката руралног туризма;

– изградња објеката у функцији привреде у оквиру грађевинског подручја насеља Горњи Душник, под условима из поглавља 4.2.4. Правила грађења на грађевинском земљишту – Г) Правила грађења привредних објеката;

– изградња енергетских објеката из обновљивих извора енергије под условима из поглавља 4.3. Правила уређења и изградње за инфраструктурне системе и објекте – 4.3.3. Енергетска инфраструктура.

Имајући у виду да је подручје Суве планине, према класификацији IUCN сврстано у IV категорију, односно подручје управљања стаништем/врстама у природи, управљање заштићеним природним добром вршиће се са циљем:

– очувања услова у станишту неопходних за заштиту значајних врста, група врста, биотичких заједница или физичких облика који захтевају одређену манипулацију од стране човека за спровођење оптималног управљања;

– да се омогуће научна истраживања и праћење стања у животној средини као примарне активности, упоредо са усаглашеним управљањем природним ресурсима;

– да се издвоје подручја за образовање јавности и разумевање особина тих станишта и за активности у оквиру управљања природним подручјем;

– да се елиминише и спречи даља експлоатација или активности које су у супротности са заштитом; и

– да се обезбеди добробит локалном становништву унутар заштићеног подручја у складу са циљевима управљања.

На планском подручју евидентирана су и стара стабла и стабла – записи, која се предлажу за заштиту као споменици природе, и то:

– храст (*Quercus sem's*) у КО Дивљана, општина Бела Паланка;

– клен (*Acer campestre*) у КО Јагличје, општина Гацин Хан.

Основна концепција заштите предела огледа се у очувању карактера, структуре и разноврсности предела и обезбеђењу несметаног функционисања природних појава и процеса у природним пределима, као и унапређењу, уређењу и заштити културног и руралног предела.

Услед девастирајућих и деградирајућих активности у шумарству, ловству, експлоатацији минералних сировина и пољопривредној производњи, ревитализација, рекултивација и обнова предела, представљаће приоритет на планском подручју.

Основни критеријуми за одрживи развој и уређење предела и очувања идентитета природних и културних вредности су:

– задржавање постојеће структуре и функционалне повезаности станишта;

– примењивање мера за умањење штетних утицаја у случајевима када није могуће избећи негативне утицаје;

– спровођење мера за унапређење, заштиту и очување свих предела на територији Просторног плана.

(6)

У Просторном плану општине Гацин Хан, у текстуалном делу, у глави II ПЛАНСКИ ДЕО, одељак 2.3. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА, пододељак 2.3.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА, ставови 10, 11, 12 и 13 мењају се и гласе:

„Ширина коловоза на саобраћајницама је 7,0m. Изузетно може се применити ширина коловоза 5,5m. Минимална ширина тротоара је 1,6m (само изузетно једнострано тротоар ширине 2,0m) са прикупљањем и каналисањем атмосферских вода са коловоза, док се ван изграђеног простора насеља изводе обостране банке ширине по 1,0m са тврдим забором.

Минимална ширина разделне траке је 1,50m. Минимална ширина коловоза сабирних саобраћајница је 5,5m. Минимална ширина тротоара је 1,6m. У насељеним местима предвидети стајалиште за аутобусе ширине 3,0m.

Укрштаји саобраћајница са аутопутевима су денивелисани. Међусобни укрштаји саобраћајница у насељеним местима и њихов укрштај са сабирним и општинским саобраћајницама су у нивоу. Минимално растојање прикључака јавних и некатегорисаних путева на државне путеве I и II реда као и општински пут може да се креће између 300-700m.

Минимални радијус „лепеза“ прикључака је 9,0m."

(7)

У Просторном плану општине Гацин Хан, у текстуалном делу, у глави II ПЛАНСКИ ДЕО, одељак 2.3. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА, пододељак 2.3.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА, поднаслов *Посебени услови приступачности површина и објеката јавне намене*, текст се мења у целости и гласи:

„Приликом изградње јавних површина и објеката, пројектовањем тротоара потребне ширине и без већих степеника, закошавањем и спуштањем ивичњака тротоара и стаза, посебно на пешачким прелазима, као и изградњом предвиђених рампи уз степеништа и пешачке комуникације на прилазима зграда, потребно је омогућити несметано кретање, коришћење слободних и јавних површина, као и приступ јавним и комерцијалним садржајима хендикепираним и инвалидним лицима, старим особама и особама са децом (у складу са Правилником о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама ("Сл. гласник РС ", бр.22/15). Одређене делове пешачких стаза по потреби опремити одговарајућим држачима за случај поледице."

(8)

У Просторном плану општине Гацин Хан, у текстуалном делу, у глави II ПЛАНСКИ ДЕО, одељак 2.1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА, пододељак 2.1.4.8. ОПИС И ОДРЕЂЕЊЕ ЦЕЛИНА И ЗОНА ЗА КОЈЕ ПЛАНСКИ ДОКУМЕНТ САДРЖИ ШЕМАТСКИ ПРИКАЗ УРЕЂЕЊА, мења се у целости и гласи:

**„2.1.4.8. ОПИС И ОДРЕЂЕЊЕ ЦЕЛИНА И ЗОНА ЗА КОЈЕ ПЛАНСКИ ДОКУМЕНТ САДРЖИ УРЕЂАЈНУ ОСНОВУ ЗА СЕЛО**

(Реферална карта бр.4: Карта спровођења)

Уређајне основе израђене су за свих 33 насеља на територији општине Гацин Хан, осим насеља Гацин Хан за који постоји урађен план генералне регулације.

Уређајна основа за село садржи: 1) границу просторног обухвата; 2) детаљну поделу подручја на просторне целине у односу на њихову намену; 3) приказ грађевинског подручја (катастарских парцела); 4) приказ површина јавне намене; 5) регулацију и нивелацију; 6) правила уређења и грађења по просторним целинама; 7) друге детаљне услове коришћења, уређења и заштите простора и објеката. Графичким приказом уређајних основа за села, приказано је: 1) грађевинско подручје и планирано ширење грађевинског подручја; 2) правци и коридори за јавне саобраћајне површине; 3) основна планирана намена простора; 4) планирано уређење и изградња јавних објеката; 5) правци и коридори за комуналну и другу инфраструктуру; и 6) подела на зоне и целине за која важе иста правила грађења. Графички прикази уређајних основа за села израђене су на дигиталном катастру у размери  $R = 1: 2500$ , која омогућава издавање локацијских услова.”

**(9)**

Графички део Просторног плана општине Гацин Хан („Службени лист општине Сокобања”, број 18/12), у целости се замењује новим графичким прилозима израђеним у САД технологији у размери 1:50.000 и то: 1) Реферална карта број 1 „Намена простора”; 2) Реферална карта број 2 „Мрежа насеља и инфраструктурни системи”; 3) Реферална карта број 3 „Туризам и заштита простора”; и 4) Реферална карта број 4 „Карта спровођења”.